

Dotázání na „budoucí“

Nesmíme se nechat mýlit tzv. obvyklostí, tj. tím, že se v běžném životě nejčastěji dotazujeme na něco, co už někdo ví a zná, co zůstalo až dosud neznámo pouze nám. Nejvlastnější „vlastností“ dotazování je zaměření na to, co „není“, nikoli na to, co sice „je“, ale co jenom my sami nevíme, neznáme a co bychom znát chtěli. Vždyť i v takových případech, kdy něco známo skutečně je, nejde vposledu o to, co je známo, nýbrž o to, aby to bylo známo také nám – a to právě „není“, není to ještě uskutečněno, ještě jsme se to nedozvěděli a naše dotazování má být právě cestou k tomu, abychom toto „ještě nejsoucí“ učinili „již jsoucím“, tedy abychom něco ještě neskutečného učinili uskutečněným. Každá otázka je tedy zaměřena na něco budoucího, na něco, co tu ještě není, k čemu ještě nedošlo, co ještě nebylo uskutečněno. Tak platí, že vlastně každé dotazování směřuje k tomu, co ještě není, ale co snad nastane, k čemu dojde: nyní to neznáme, nevíme, ale chtěli bychom to vědět a jsme připraveni pro to něco udělat. Samo tázání jako fenomén, který každý zná z vlastní zkušenosti, je argumentem proti kauzalitě: otázka není „následkem“ našeho nevědění, nýbrž je zcela zaměřena k něčemu, co očekává od budoucnosti a z budoucnosti, je očekáváním toho, co snad přijde.

(Písek, 080404-2.)